

Indledning

Jeg har spildt det meste af mit liv!

Det lyder måske nærmest som en narkoman, der ser tilbage på et langt liv i misbrug og meningsløshed og nu endelig har brudt med det og fundet ind i et nyt og mere meningsfyldt liv.

Det er nu langt fra min historie. Der er i stedet tale om en følelse, der ofte har siddet og luret på mig. En følelse af, at jeg har spildt det meste af mit liv – som kristen. Spildt mit kristenliv. Ikke brugt mit kristenliv til at tjene Gud, som jeg burde gøre det. Et kristenliv til dumpekarakter – eller i hvert fald tæt på.

I lyset af alt det, jeg burde gøre som en god kristen, ligger jeg langt fra idealet. Jesus har givet os missionsbefalingen. Vi skal udbrede evangeliet. Men når jeg måler på mit kristenliv, så er det kun en meget lille del af mit liv, jeg har brugt på at tale med andre om troen på Jesus.

Jeg har hørt fantastiske beretninger om kristne, der virkelig kunne det. En af disse beretninger har bidt sig

AT GIVE DET VIDERE

fast hos mig: Det var en kristen, der havde det sådan, at han hver dag skulle tale med et menneske om Gud. En aften slår det ham, at han endnu ikke har talt med nogen om Gud den dag. I det han ser ud ad vinduet ned på den øde gade, ser han en mand stå dernede ved en telefonboks. Han tænker, at det er dagens sidste anledning, og skynder sig ned til ham. Han hilser på ham og spørger den fremmede, hvordan han har det med Gud. Og bliver mødt med et vredesudbrud! Men efter nogle dage vender den fremmede tilbage, opsøger denne mand og overgiver sig til Gud. – Fantastisk!

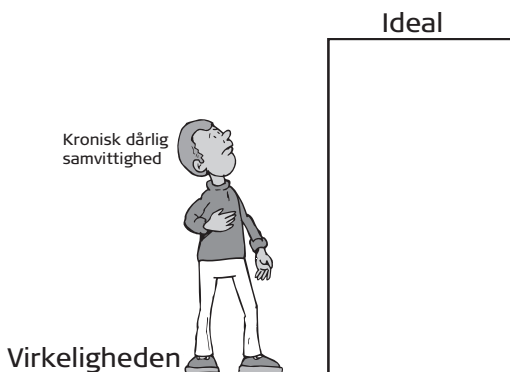
Ifølge min indgroede værdimåler lå denne mands kristenliv højt på skalaen. Der har da også været – korte – perioder, hvor jeg har været et stykke oppe ad skalaen. Når jeg talte med andre om Gud. Når jeg fik sat ord på min tro. Når jeg fik affyret nogle gode argumenter for kristentroen ...

Men oftest er det blot blevet til en påmindelse om, hvor sjældent det skete. Hvor lidt det fylder i mit liv. Hvor ofte jeg ikke fik udnyttet situationen. Hvor tit frimodigheden svigtede. Og min fornemmelse har vist altid været, at der selvfølgelig kun var dårlige grunde til det, når jeg ikke fik sagt noget. – Der var så meget, jeg burde gøre anderledes. Men når jeg så satte mig for, at nu skulle der til at ske noget, så varede det så kort. Og skuffelsen og modløsheden meldte sig hurtigt. Derfor er billedet af mit kristenliv et billede, hvor jeg mest kravler rundt nede i bunden af skalaen og spil-

INDLEDNING

der mit liv som kristen. Jeg lyttede til de store idealer, drømte om dem, men virkeligheden var så langt derfra.

Det er for mig blevet til følgende billede:

Guds ord tillægger kristenlivet stor betydning. Et liv efter Guds vilje og til Guds ære. Et liv, der bærer himmelfrugter på jord. Derfor: Idealerne er høje. Højt over min daglige virkelighed.

Vanskeligheden er så, at jeg ikke magter det store spring fra min nuværende virkelighed op til idealet. Jeg har prøvet. Jeg tænker, at jeg burde. Guds ord holder idealerne højt for mig. Og forkyndere støtter det. Men i dagligdagen slår jeg oftest mig selv til blods på disse idealer. Og den dårlige samvittighed bliver efterhånden kronisk.

På sporet af et nyt billede

Det sker, at billeder hjælper nye billeder på vej. Sådan er det gået her. Der er noget rigtigt i billedet. Gud tænker store tanker om os og vort liv som kristne. Men der er også noget helt galt med billedet af den lille mand med den kronisk dårlige samvittighed.

I mit arbejde med billedet blev det først ændret til dette, at det ene store trappetrin blev erstattet af mange små trin. Og det billede har den vigtige pointe, at vi kristne kan vokse i tjenesten for Gud. Vi kan komme nærmere Guds vilje med os. Vi kan udvikle os i tjenesten for ham. Tjenesten er ikke et stort, umuligt trin, som ingen eller kun ganske få af os kan tage, men små trin, vi faktisk kan tage.

Men – billedet blev ændret igen.

Et ret billede af virkeligheden for en kristen er endnu bedre end det. Virkeligheden er, at idealet og virkeligheden når sammen! For hvad er det idealet for mig? Idealet er: At jeg – lige her hvor jeg er nu – er sammen med Jesus! Idealet er, at Jesus og jeg her og nu følges ad. Det er idealet, og det er også virkeligheden for en kristen!

Jesus er kommet med i billedet af mig og mit kristenliv. Og jeg står ikke over for uoverstigelige krav til mit kristenliv.

Nu er det jo let nok at tegne et billede, der skal vise, at en kristen aldrig er alene, men at Jesus altid er der. Det er da også et billede af vor tro. En tro på en

INDLEDNING

Den kristnes ideal
– og virkelighed:
At jeg her og nu
er sammen med Jesus
– på vej frem i livet

Virkeligheden Ideal

virkelighed, vi ikke altid føler lige stærkt. Men det er heller ikke en tro, der står i modsætning til alt, hvad vi oplever og mærker.

En vigtig side ved troens liv er nemlig, at vi oplever, at vi gerne vil følges med Jesus. Vi oplever, at vi gerne vil gøre hans vilje. Vi ønsker at tjene ham på den livsvej, vi går sammen med ham. Vi mærker, at der i os er en vilje og et ønske om at tjene Gud og gøre hans vilje. Og denne vilje og længsel er et vigtigt tegn på, at Helligånden ved troen lever i os.

Det betyder: Dette at skulle undervise om kristen liv og tjeneste har et virkelig godt og spændende udgangspunkt, nemlig at alle kristne gerne vil! Der er en god og hellig vilje og længsel efter at komme videre her, at vokse og lære nyt. At blive brugt af Gud. Denne vilje og længsel er et vigtigt tegn på, at Helligånden ved troen på Jesus lever i os. Og vi mærker det!

AT GIVE DET VIDERE

Situationen er altså ikke: At kristen tjeneste er noget, vi skal, men ikke vil, og som forkyndere og kristne ledere så alligevel skal prøve at få os til at gøre.

Men for dem af os, der længe har levet med det første billede, kan der være sket noget med viljen og længslen. Den kan være blevet begravet under en række skuffelser. Vi ville gerne, og derfor prøvede vi virkelig. Men det lykkedes ikke. – Og langsomt voksede modløsheden hos os.

Det vigtigste i den situation er at lægge mærke til, at dybt inde et sted findes stadig lidt af denne vilje og længsel efter Gud og hans vilje. Klemmt inde under modløsheden og skuffelserne er den der stadig, denne vilje. Læg godt mærke til det! Mærk efter!

Det betyder dog ikke, at så kan vi alligevel vende tilbage til det første billede. Dette, at vi følges med Jesus og har Guds Ånd i os, betyder ikke, at vi så alligevel godt kan tage det kæmpetrin, som det første billede viser. Det sætter os ikke i stand til at gøre alt det, vi måske tænker, at vi som gode kristne burde gøre.

Men det, som jeg gerne vil vise med denne bog, er, at der er en række af små skridt, vi alle kan tage i fællesskabet med Jesus. Små menneskelige skridt, som alle er virkelig værdifulde. Små skridt, vi *kan* tage, og som alle formidler det største, Gud har at give os – sin kærlighed. Små menneskelige skridt, der er formet af Gud, så de passer til os.

Små værdifulde skridt, der alle passer ind i dagligdagen. Det er jo der, Jesus er hos os. Og det er der, han vil og kan bruge os.

Med diakonien som øjenåbner.

En præsentation

Min egen baggrund for at skrive denne bog er mødet med diakonien og arbejdet med forståelsen af diakoni. Derved er diakonien blevet en virkelig øjenåbner for mig. Min forståelse af diakonien er gået fra at være noget, som nogle diakoner tog sig af – i forhold til mennesker med særlige problemer – til at være helt afgørende for forståelsen af kristen tro og kristent liv. Mere end noget andet har diakonien hjulpet mig til at forbinde troen med hverdagen. Og mere end noget andet har diakonien hjulpet mig til en helhedsforståelse af Guds tanker og vilje med mennesket – med mig og min næste. Diakonien samler trådene til en klagørende, befriende og udfordrende forståelse af kristen liv og tjeneste.

Her følger en kort præsentation af de tanker, som er grundlæggende for diakonien, og som skal udfoldes i denne bog. Den består af to dele:

1. Hvad Gud har givet os

Det begynder med, at vi forstår, hvad Gud har givet os og gjort for os. To store gerninger har Gud gjort: Han har skabt os og hele verden, og han har sendt Jesus som frelser. Det er to ufatteligt store gerninger, der

AT GIVE DET VIDERE

hver især rummer et godt budskab til os – om vores værdi og om vores mulighed for liv.

Et andet ord for »godt budskab« er evangelium. Derfor vil jeg ud fra Guds to store gerninger tale om skabelsens evangelium og frelsens evangelium. Det er to evangelier fra den ene og samme Gud. Og det er vigtigt at huske på, at begge er forment af, udsprunget af og udtryk for den samme Guds dybe kærlighed. Samtidig er det vigtigt at skelne mellem dem. Der er forskel på, både hvordan vi får del i dem, og hvordan vi skal give dem videre.

I vort liv har vi fået disse to kilder at øse Guds kærlighed af. Vi må øse af begge kilder. Ellers misforstår vi Gud.

Og vi må række Guds kærlighed videre fra begge kilder. Hvis vi kun rækker Guds kærlighed videre fra den ene af de to kilder, snyder vi mennesker. Tilmed gør vi det langt vanskeligere end nødvendigt for dem at begribe og tro på Guds kærlighed. Der ligger så en vigtigt pointe i dette, at skabelsens evangelium kommer før frelsens evangelium, både når vi selv skal modtage Guds evangelium, og når vi skal række det videre.

2. Hvordan vi giver det videre

Når vi – ved Guds Ånds hjælp – har modtaget Guds to evangelier, så sker der også det, at Guds Ånd i os skaber et ønske om, at det må præge vort liv, og at vi må få lov at give lidt af det videre.

INDLEDNING

Her er det så vigtigt, at vi ikke bremses af umulige og umenneskelige idealer. Desværre er det vist alt for ofte sket, at vi har fået idealer, der ikke passede til os. Blandt andet fordi de eksempler og forbilleder, vi fik fortalt om – mennesker der virkelig udrettede noget stort (set med vore øjne!) – ofte var mennesker, der havde fået helt særlige evner og gaver. Gaver og evner, der ligger langt fra de evner og gaver, Gud har givet de fleste af os. Sammenligner vi os derfor med dem, bliver resultatet ofte en bekræftelse af, at vi ikke rigtig har nogen værdi, og at vi ikke kan udrette noget særligt i sammenligning med dem. Og ubevidst drager vi let denne konklusion: Det er ikke sådanne helt almindelige mennesker som os, Gud kan bruge til noget særligt.

Men det er dybt ulykkeligt, hvis den slags tanker får plads hos os! Derfor er det vigtigt, at vi får øjnene op for, at Gud har udrustet os, så vi alle kan være med til at give hans kærlighed videre. Vi kan alle være med til at række værdifulde gaver fra Gud til mennesker omkring os. Næmlig helt enkelt ved at vi bruger det, som Gud har skabt os alle med: øjne, ører, hænder og mund! Også her er der en pointe i rækkefølgen, som svarer til rækkefølgen skabelse og frelse.

I fire afsnit vil det blive beskrevet, hvordan vi

- ved at se og respektere mennesker
- ved at lytte og være nærværende
- ved at hjælpe og vise omsorg

AT GIVE DET VIDERE

– og ved at sætte ord på Guds skaberkærlighed og frelserkærlighed

alle kan være med til at sprede værdifulde dråber af Guds kærlighed.

Guds kærlighed er så stor og dyb, at det kun kan blive dråber, vi kan række videre fra de to kilder, vi har fået. Men dråber fra disse to kilder er altid værdifulde, også selv om det blot er dråber. Det er vigtigt, at vi befrier os fra den byrde, at vi er dem, der burde række *hele* Guds kærlighed videre. Som om vi måtte og kunne bære det hele – og aflevere det på én gang. Vi har brug for et andet billede, nemlig billedet af en stille regn med små dråber – ikke billedet af en tordenbyge, hvor store dråber pisker ned og måske ødelægger mere, end de gavner.

Lær af dit eget liv

Hvis du tænker på dit eget liv, så var det jo heller ikke sådan, at du på et enkelt øjeblik modtog hele Guds kærlighed. Det var ikke som et vandfald, der på et øjeblik fyldte tanken helt op i dit liv. Måske føler du ikke engang, at den nogensinde er blevet fyldt helt op. Men du fik alligevel noget hen ad vejen. Måske blot dråber, men dog livsvigtige – og livgivende – dråber!

Når du tænker på dit eget liv, kan du prøve at overveje nogle spørgsmål, der kan hjælpe dig til at se, fra hvilke mennesker og i hvilke situationer du oplevede at få rakt Guds kærlighed:

INDLEDNING

- Hvad kendetegnede dem, der særligt hjalp dig til at tro på Gud?
- Du har sikkert også mødt mennesker, der gerne ville hjælpe dig til at tro på Gud, men som du ikke rigtig kunne tage imod hjælpen fra. Hvad var det, der kendetegnede dem? Hvad oplevede du i mødet med dem, som gjorde det svært at tage imod det, de prøvede på at give dig?

Jeg tror, at du kan lære meget af at overveje disse to spørgsmål. Her følger flere spørgsmål, der kan hjælpe os til at være opmærksomme på situationer, som vi måske ikke så ofte tænker på som nogen, der rummer dråber af Guds kærlighed til os:

- Hvem vil du særlig gerne være sammen med – og hvad kendetegner dem?
- Hvad gør dig glad?
- Hvem har du det bedst sammen med på din arbejdsplads eller i skolen? Hvad er grunden til det?
- Hvem vil du helst spise middag hos – hvem laver den bedste mad til dig? Hvordan er den mad, og hvordan er han eller hun, der laver den?
- Hvilke naboer vil du helst grille sammen med – hvorfor?
- Hvad er det ved dine venner, der gør dem til venner?
- Tænk på situationer, hvor du føler dig tryk og værdsat sammen med andre mennesker. Hvad er det, der giver dig tryghed og følelsen af, at det er godt at være til og være der?

AT GIVE DET VIDERE

Du har en række oplevelser fra dit liv, hvor du på forskellige måder har oplevet dråber af Guds godhed og kærlighed. Du modtager på mange måder og i mange situationer.

På samme måde er det, når vi skal give det videre. Dråber af Guds skaber- og frelserkærlighed kan gives videre på mange måder og i mange sammenhænge. Og læg mærke til, at mange af mulighederne er lette at gå til! Der er mange situationer, hvor vi let kan lade et par dråber af Guds kærlighed dryppe på mennesker omkring os!

Særlig vigtigt er det, at vi slipper tanken om, at vi skal udse os en særlig målgruppe, som vi burde række Guds kærlighed til. Det er vigtigt, at det ikke begrænses til en særlig målgruppe. For vi har alle brug for at mærke dråber af Guds kærlighed. Hele vort liv og alle vore fællesskaber har til stadighed brug for dråber af Guds kærlighed. Det er derved, vi vokser og styrkes. Vi skal ikke først og fremmest opsøge en særlig målgruppe – ikke udse os særlige missionsobjekter. Men lade det gennemtrænge og præge vort liv overalt, hvor vi er: Vi rækker dråber videre af den Guds kærlighed, vi selv har modtaget og lever af.

Derefter kan det så ske, at vi ser, at nogle har særlige behov, som vi selv eller sammen med andre prøver at yde en særlig indsats over for.

Så kan jeg da føle mig lidt værd

Sådan lød en reaktion, da jeg i en samtale om kristen tjeneste præsenterede nogle af de tanker, som her skal udfoldes. Den har siden fulgt mig. »Så kan jeg da føle mig lidt værd«. Jeg kunne genkende noget af mig selv i den reaktion. Genkende denne fornemmelse af, at det normalt ikke er helt almindelige mennesker som dig og mig, Gud er optaget af at bruge – og kan bruge til noget særligt!

Men det er jo netop sådan, det er! Det er netop dig, Gud er optaget af at bruge. Derfor er det så vigtigt, at vi alle får troen på det. Og får forståelse for, hvordan det er, Gud vil og kan bruge os. Det er virkelig »almindelige« mennesker som dig og mig, Gud vil og kan bruge til at række dråber af hans kærlighed videre.

Men måske tænker du, at du mangler ord ...

I så fald er du ikke den første!!

Ord ord ord ...

Nogle af Bibelens største skikkelser følte også, at de manglede ord. Moses kunne ikke tale, mente han (2 Mos 4,10). Jeremias var alt for ung og dermed uden erfaring og autoritet (Jer 1,6). Og siden har mange følt den samme mangel på ord. Ofte har man talt om vores blufærdighed som en vigtig forklaring på, at det er vanskeligt at få sagt noget.

Men måske gør det ikke så meget.

For vi lever i en tid, der ikke bryder sig om ord. Ganske vist er der en stadig strøm af ord, men de tages

AT GIVE DET VIDERE

ikke særlig alvorligt. Ord er blevet små. Vi har opdaget, at der er rigtig mange ord, vi ikke behøver at tage os af. Mange ord, som vi lever lige så godt uden. Det har også smittet af på tankerne om Guds ord. Også de bliver let nogle af de mange ord, der blot strejfer os og straks er væk igen.

Altså: Vi kan ikke rigtig det med at tale Guds ord. Og i vor tid tror man ikke på ord. Men hvad så? Når vi nu tror, at vi mennesker har brug for Guds ord – for at møde Gud? Ja, at Guds kærlighed og frelse ikke kan nå os uden hans ord!

Vi kan jo prøve at fortsætte med alle ordene ...

Lade munden tale de store ord.

En ordets præst

Igen kan et billede måske hjælpe os videre. Et billede af en ordets præst.

En ordets præst, der ærligt har forsøgt at fjerne alt, hvad der kan tage opmærksomheden fra ordet. Øjnene er dækket af solbriller, så ingen skal blive forstyrret af for megen øjenkontakt. Ørerne er skjult af høreværn, så intet skal forstyrre præstens tanker om ordet. Og hvad der ikke kan ses på billedet er, at hænderne naturligtvis er bundet på ryggen, og fødderne er lænket fast til gulvet, så ingen unødvendige bevægelser skal forstyrre ordets forkyndelse! Det er jo ordet, og ordet alene, der kan frelse os.

Og dog. Til trods for at det vel godt kunne tænkes, at denne præst kunne holde en fremragende prædiken

INDLEDNING

iført solbriller, høreværn, håndjern og fodlænker, så er sagen jo, at de fleste ville have meget svært ved at høre denne prædiken. Tænk blot på, hvor vanskeligt det er at tale med et menneske, der har solbriller på. At se ind i disse mørke eller blanke glas og forsøge at tænke, at der må være øjne derinde bagved, som ser mig nu – og så sige noget til dem. Det er vanskeligt. Det er ikke muligt at føre en dybere samtale med et menneske, der er gemt bag solbriller. Det at kunne se og høre er vigtigt i en samtale – også selv om vi tænker, at det er ordene, det handler om. Et menneske, der er frataget alle andre evner end evnen til at tale, er det vanskeligt at lytte til. Ord er vigtige – både menneskers ord og Guds ord. Men hverken Guds ord eller menneskers ord står nogensinde helt alene og isoleret fra alt andet. Ord er aldrig alene.

AT GIVE DET VIDERE

Og netop sådan er det jo, vi kender Gud. Som ham, hvis ord straks knyttes sammen med noget konkret, fysisk, legemligt. Første gang, vi hører om, at Guds ord lyder, er det ord, der straks skaber – skaber verden (1 Mos 1). Og ordene skaber orden i verden. Skaber lys og liv, planter og dyr – og mennesker i Guds billede. Når Guds ord lyder, bliver det til kød og knogler, til molekyler og DNA. Helt afgørende for vores forhold til Gud og for vores forståelse af Gud er, at Gud blev menneske. Ordet blev kød (Joh 1,14). Vi kender slet ikke Gud som ham, hvis ord alene er ord. Gud lader ikke blot ord runge ud over jorden.

Dermed er også sagt, at Guds evangelium ikke alene handler om ord og ånd, men lige så meget om kød og blod. – Et befriende billede af Gud.